

Memo

Aan	Gemeente Leeuwarden	Opgesteld door
Datum	5 april 2024	A. van Hooff
Kenmerk	1295274	Email
Onderwerp	Notitie verlichting Survivalterrein Natuuronderzoeken	n.v.t.

Verlichting Survivalterrein Natuuronderzoeken

1.1 Aanleiding

In opdracht van de gemeente Leeuwarden heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming om het terrein aan de Wielhalsdyk te Leeuwarden te gebruiken voor trainingsdoeleinden van de Survival Vereniging Leeuwarden (hierna: SVL). Het betreft een natuurtoets in 2020 op basis waarvan een nader onderzoek naar otter heeft plaatsgevonden en een actualisatie van deze natuurtoets en nader onderzoek in 2023. In de natuurtoetsen van TAUW is uitgegaan dat SVL geen gebruik maakt van verlichting. Hiervan is ten onrechte uitgegaan. In deze notitie worden de mogelijke effecten door verlichting op Natura 2000-gebieden en beschermde soorten onderzocht.

1.2 Gebruik van verlichting

Tijdens de wintermaanden wordt er in de avond getraind met kunstlicht. De verlichting is geconcentreerd aan de noord- en westzijde van boerderij, de parkeerplaats, het inlooppveld en een beperkte verlichting langs het schelpenpad (voetpad). Het gebied waar verlichting wordt gebruikt staat in de volgende figuur op kaart aangegeven (geel omrand gebied).

In dit gebied wordt als volgt gebruik gemaakt van verlichting:

1. Verlichting wordt alleen gebruikt in de periode van medio september tot medio april
2. De verlichting is in deze periode alleen op drie avonden in de week in gebruik van ongeveer 19:00 tot 21:00 uur
3. Het betreft LED verlichting, het licht heeft een witte kleur
4. De verlichting is naar de grond gericht, er wordt geen water verlicht, hetzelfde geldt voor bomen, bosranden of gebouwen.

1.3 Effecten op Natura 2000-gebied

De verlichting wordt niet ingezet in de nabijheid van het Natura 2000-gebied Groote Wielen. De afstand tot het Natura 2000-gebied is ongeveer 200 meter. Lichtsterkte neemt snel af over afstand (kwadratisch), bovendien liggen er tussen de locaties met verlichting en het Natura 2000-gebied afschermende elementen zoals bosschages, struikgewas e.d. Gelet hierop staat met zekerheid vast dat binnen het Natura 2000-gebied geen sprake is van lichtinvloeden. De verlichting vindt evenmin plaats nabij migratieroutes van en naar het Natura 2000-gebied van meervleermuizen. Effecten op de doelen voor deze soort zijn daarom uitgesloten.

Conclusie: effecten op de doelen van het Natura 2000-gebied Groote Wielen zijn met zekerheid uitgesloten. Maatregelen of een vergunning voor het onderdeel Natura 2000 zijn niet nodig.

Effecten op beschermde soorten

In de natuurtoetsen van TAUW is geïnventariseerd welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied aanwezig zijn. Deze zijn onderverdeeld in soortgroepen. Hierna wordt per soortgroep ingegaan op de mogelijke effecten door het gebruik van verlichting zoals beschreven in paragraaf 1.2.

Planten

Er komen geen beschermde soorten planten voor op de locaties met verlichting. Bovendien zijn er geen negatieve effecten te verwachten op planten door deze tijdelijke en lokale inzet van verlichting. Effecten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

De verlichting wordt alleen ingezet op locaties waar in de huidige legale situatie al sprake is van menselijke activiteiten zoals wandelen en de hond uitlaten. Dit zijn geen geschikte locaties voor verblijfplaatsen of essentiële leefgebieden van beschermde soorten zoogdieren. Bovendien is de invloed van de verlichting lokaal en tijdelijk (het grootste deel van de nacht blijft het donker). Een wezenlijke verstoring zal daarom evenmin optreden. Een wettelijk verboden negatief effect op beschermde zoogdieren is daarom uitgesloten.

Vleermuizen

In de maanden november t/m februari zijn de vleermuizen in winterslaap en is er daardoor geen overlap met het gebruik van licht en foeragerende vleermuizen. Van september t/m oktober en in maart/april is er wel een overlap met actieve vleermuizen. De verlichting is lokaal en tijdelijk (drie avonden in de week van ongeveer 19 tot 21 uur), het grootste deel van potentiële foerageergebieden blijft onaangetast en het hele gebied blijft het grootste deel van de nacht donker. De verlichting wordt bovendien naar de grond gericht en bomen, bosranden, water noch gebouwen worden aangelicht. Hierdoor is er met zekerheid geen effect op verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen. Een wettelijk verboden negatief effect op vleermuizen is uitgesloten.

Vogels

De verlichting wordt alleen gebruikt in de wintermaanden. De meeste soorten vogels zijn dan niet aan het broeden. Een effect op broedende vogels is daarom onwaarschijnlijk. Een aantal soorten vogels zijn laat of vroeg in het seizoen aan het broeden. Met deze soorten kan een overlap met het gebruik van verlichting plaatsvinden. De verlichting wordt alleen ingezet op locaties waar in de huidige legale situatie al sprake is van menselijke activiteiten zoals wandelen en de hond uitlaten. Dit zijn geen geschikte locaties voor broedende vogels. Bovendien wordt de verlichting naar de grond gericht en worden aangrenzende bossen, bomen die potentieel geschikt zijn als nestlocaties niet direct aangelicht. Tenslotte is de invloed van de verlichting tijdelijk (het grootste deel van de nacht blijft het donker). Gelet op het voorgaande blijven nesten van vogels onaangetast en is er geen sprake van verstoring van broedende vogels. Een wettelijk verboden negatief effect op vogels is daarom met zekerheid uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

In de maanden november t/m januari zijn amfibieën en reptielen in winterslaap en is er daardoor geen overlap met het gebruik van licht en de aanwezigheid van amfibieën (die zijn op dat moment in winterrust diep in strooisellagen, modderlagen e.d.). Van september t/m oktober en in februari t/m april is er wel een overlap met actieve amfibieën. De verlichting is lokaal en tijdelijk (drie avonden in de week van ongeveer 19 tot 21 uur) en wordt alleen ingezet op locaties waar in de huidige legale situatie al sprake is van menselijke activiteiten zoals wandelen en de hond uitlaten. Dit zijn geen geschikte locaties voor amfibieën en reptielen. Bovendien wordt de verlichting naar de grond gericht en worden aangrenzende bossen, ruigtes en watergangen niet direct aangelicht. Een wettelijk verboden negatief effect op amfibieën en reptielen is daarom uitgesloten.

Insecten en overige ongewervelden

De locaties waar verlichting wordt gebruikt zijn niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten insecten of andere beschermde soorten ongewervelden. De relevante soorten zijn bovendien niet actief in de winter of de nacht. Een effect is daarom uitgesloten.

Conclusie beschermde soorten

Het gebruik van verlichting zoals beschreven in paragraaf 1.2 leidt niet tot wettelijk verboden negatieve effecten op beschermde soorten.